פרי הארץ — לך לך

והאמין בה' ויחשבה לו צדקה: כי הנה ידוע מה שאמר שלמה המע"ה "כי שבע יפול צדיק וקם", פירוש - שהצדיק מכניע כל המדות שפלות, דלית ליה מגרמיה כלום, רק הכל לכבוד השי"ת. כמו שאמר דוד המלך ע"ה "לך ה' הגדולה וכולי", ועי"ז בא השגת אלהות בכל המדות. ואז "אש לפניו תלך" -- והניצוצות נתעלו.

וזהו "שבע יפול צדיק" כמו 'יפיל', פירוש - שכל ז' מדות השפלות משבר ומשפילם ע"י שמביא הזגות(?) אלהות במדות, ועי"ז -- "וקם" - נתעלו כל הניצוצות., וכן היה עיקר הבריאה שהשי"ת ברא יש מאין כדי שהצדיק ישבר הגשמיות ויעלה הכל לשרשה כמ"ש בגמרא כל העולם לא נברא אלא לצוות לזה.

והכל הוא על ידי התורה שלומד ביראה ואהבה, כי בכל הדברים צריך להיות איזה מדה[?] וכשמדבר ביראה ואהבה מעלה המדה ההיא לשרשה. לפיכך היה תחלת הבריאה בשביל התורה שנקרא 'ראשית דרכו', כי הכל הוא ע"י התורה. וזהו "ה' קנני ראשית דרכו" פירוש - תחלת המשכה של בריאת עולמות היה בשביל התורה, 'דרך' הוא לשון המשכה; "קדם מפעליו מאז", פירוש - העיקר הבריאה היה בכדי שיעלה כל מפעליו של השי"ת שהמציא יש מאין לשרשה, וזהו "קדם מפעליו" -- שיעלה מפעליו לקדם מאז.

פירש איך מעלה -- ע"י שמביא השגות אלהות בז' מדות, וזהו "אל גינת אגוז ירדתי לראות הפרחה הגפן", פירוש -- דאיתא בגמרא גימ"ל דלי"ת - גומל דלים, פירושו הצדיק נקרא 'גומל דלים', שמביא השגות אלהות במדריגות התחתונים בז' מדות הגשמים, ועי"ז נתעלו הניצוצות כנ"ל. וזהו "אל גינת אגוז", פירושו -- אלופו של עולם נישג בז' מדות הגשמים ע"י הצדיק הנקרא גימ"ל וזהו אגו"ז - אלופו של עולם גומל ז' מדות, והכל הוא ע"י שהניצוצות יתעלו. וזהו "הפרחה הגפן" כדי שיתעלה הדבור שהוא מלכות שנקראת 'גפן' (כמ"ש בזוהר במאמר "ובגפן שלשה שריגים").

וזהו "ויחשבה לו צדקה", כי הצדיק הוא גומל -- פירוש שנקרא וא"ו דלית לית מגרמיה כלום, שמכניע כל המדות להש"י, ואינו רק וא"ו המשכה שע"י בא השגת אלהות במדות ואין השכינה יורדת למטה מיו"ד, נמצא יש התגלות החכמה שהוא יו"ד במדרגות התחתונים, לפיכך נקרא הצדיק גימל שהוא וא"ו יו"ד, וכשהוא גומל דלים מביא היו"ד חכמה למדרגות שהם בדלות ונעשה מן הד' ה' שהי' שהוא חכמה בא לתוכה, וזהו והאמין בה', כי צדיק באמונתו יחיה, פי' במה שהצדיק מאמין דלית אתר פנוי מיניה ע"י מביא השגות אלהות בעולם, וזהו באמונתו יחיה, כמו יחיה שמחיה וזהו והאמין בה' ועל ידי זה ויחשבה לו צדקה, שמתחלה היה צד, פי' הניצוצות שנקרא צדיק, צדיקו של עולם, חלק אולה ממעל היה בדלות וכשהצדיק מביא התגלות חכמה בעולם נעשה ה' שהיו"ד בא לשם, ואז נתעלו כל הניצוצות לשרשם, ואז נעשה מן היו"ד קו"ף, כי בתחלה כשהיה בדלית היה היו"ד מ"ק עשרה, וכשנתעלה הניצוצות בא לתענוג גדול, ונעשה מהיו"ד מספר גדול מאה, וזה צד ק"ה מה שהיה בתחלה צד נעשה צד ק"ה, ובהיות כן כשהצדיק מעלה הניצוצות בא עי"ז להשגה גדולה וגם תענוג גדול והניצוצות הם לצדיק לסוכה שמקבל תענוג מזה, וזה ברוך אברם לאל עליון קונה שמים וארץ, דאיתא בגמ' עד שבא אברהם וקרא להקדוש ברוך הוא אדון, שהוא היה מביא השגות אלוהות בעולם בארציות, וזהו מדת אדוני, כמש"ה אדון כל הארץ שהוא מדת מלכות וזהו קונה שמים וארץ, פי' בארציות ניכר אדנותו וברוך אל עליון אשר מגן צריך, פי' ע"י שהיה מביא השג' בארציו' היה משבר הקליפות וזהו וברוך לשון המשכה, אל עליון שנישג אלהות בארציות ואז נשבר הקליפות והצרים כמש"ה אש לפניו תלך ותלהט סביב צריו ונתעלו.

כשבא אל המקוה יכוין שהמקוה הוא שם קנ"א דהיינו אהי"ה במלוי ההי"ן כזה אל"ף ה"ה יו"ד ה"ה גימטריא קנ"א כמנין מקו"ה ועיקר יכוין שהמקוה התחתונה שאנו טובלים בו הוא בעצמו שם קנ"א ע"י השתלשלות ויטבול פעם א' ויכוין שם קנ"א כנ"ל בשעה שהוא תחת המים ואח"כ יכוין שם אגל"א שהוא שם הגבורות היוצא מר"ת הפסוק אתה גבור לעולם אדני ויטביל פעם ב' ויכוין שם הנ"ל ואח"כ יכוין שם אל"ד ויטבול פעם ג' ויכוין שם הנ"ל ואח"כ יטבול פעם ד' בשעה שיהא ראשו תחת המים ישלוב השני שמות אהי"ה ואל"ד כזה אלף א ה ה ל יוד ד ה ה ויכוין את הדבר שמתפללי' עבורו שהוא בתוך השם הזה, הוא נמתק שיעלה אותו כנז"ל ויטבול פעם ה' וישלב את השם אהי"ה פשוט עם השם אל"ד פשוט כזה א ה ל י ד ה ויכוין להעלות הדבר שמתפלל אל מדריגה עליונה של הבינה ואז נעשה הכל חסד ורחמים גמורי'.

ע"כ מצאנו דברי קדשו של הרב מהר"א הנ"ל.

ארז"ל מילה באותו מקום מנין שנאמר המול לכם כל זכר מקום שהוא זכר וכו' הענין הוא ע"ד הפסוק והאמין בה' ויחשבה לו צדקה. והוא ע"ד ארז"ל לעולם יסדר אדם שבחו של מקום ואח"כ יתפלל כי השכינה היא הנקראת תפלה שהוא הדבקות האמתי ברצון העליון ע"י האמונה בלי שום טעם. ודקות הענין יתבאר בהמשך הדברים כמאמר כל הנחלים הולכים אל הים והים איננו מלא אל מקום

שהנחלים הולכים שם הם שבים ללכת. והוא כי השכינה לית לה מגרמה כלום כ"א הנמשך אליה דרך המדות שהם שבחו של מקום כידוע. לכן כשהאדם חפץ לדבקה בו ית' א"א כי אם ע"י תפלה שהיא השכינה אומרת חזי במאי ברא אתינא לקמך וכשמגיע אל מגרמה כלום צריך תחלה לסדר שבחו של מקום כנז"ל בכדי לעורר אליה והשכינה שהיא היראה בזאת יבא אל הקדש אבל מדלית לה הדביקות יבין את זאת באמונתו כי עדיין לא השיג לא טעם ולא הריח בהשגה שמץ מנהו ואפס קצהו ולא נכנס בה כלל וכבודו היא אמונתו לבד להתדבק בו ית' ע"י האמונה אחר כל העיונית והשכלים שהשיג שכל השגותיו אינם יכולים בו ית' שהרי הוא א"ס ב"ה. אבל כל השגותיו אינם רק פעולת התחזקות האמונה וחוזק האמונה מגדיל מנהיר ומזהיר סידור שבחו ית' יותר שהרי לית לה מגרמה כלום וגדולת סידור שבחו של מקום במופלא ממנו יותר מביאו אל הדביקות ותפלה יתירה והארץ לעולם עומדת שהיא אמונה בלי שום השגה בו ית' והאמין בה' כנז"ל וכן הוא לעולם וזהו לעולם יסדר אדם שבחו של מקום. וזהו כל הנחלים הולכים אל הים וכו' את מקום שהנחלים הולכים שם הם שבים ללכת כנז"ל. והנה איתא במדרש החילוק שבין נח לאברהם הוא עפ"י משל נח דומה לאוהבו של מלך שיושב באפילה והמלך בא ומאיר לו ואברהם דומה לאוהב שבא להאיר למלך ואמר המלך עד שאתה מאיר באפילה תלך ותאיר במקום אור ע"ש הלשון צח וזהו שאמר לך לך. והענין הוא כי נח הי' צדיק באמונתו בלי שום השגה עיונית והיה תמים במעשיו והש,י האיר לו. אבל אברהם בן שלש שנים הכיר את בוראו עפ"י עיון והתבוננות והיה הולך וגדל בדעה בינה והשכל ואחר כל זה היה תמים במעשיו שהיא האמונה לבד כמאמר התהלך לפני שהוא למעלה מן המדות והיה תמים אח"כ. כי ההשגה בו ית' הוא א"ס וההתקשרות והדביקות האמתי בו ית' הוא ע"י אמונה זו לבד. ע"ד משל התקשרות כל העולמות זה בזה המה ג"כ ע"י אמונה ואפי' בעולם השפל ד"מ אדם יש לו נחת רוח כשבנו הקטן מכיר שהוא אביו בטרם שידע הנער שום שכל אעפ"כ יש לו נחת. וכן עד"ז היתה בריאת העולמות כולם כמאמר בראשית ברא בשביל ישראל שנקראו ראשית שידעו לפאר ליוצרם יקראו לפניו אבינו מלכנו. וזהו כל שעשועיו ית' כמאמר יותר ממה שהעגל לרוצה לינק פרה רוצה להניק וזהו ההתקשרות שבין כל עולם לעולם שכל הגדול מחבירו רוצה להשפיע לשתחתיו ובהשפעתו מקבל תענוג יותר מהתחתון בקבלתו. אבל אין המשל דומה לנמשל כלל שהרי כל אלה נבראו באופן וסדר זה וטבע הבריאה היא התקשרות זה משא"כ הוא ית' עילת כל עילות א"ס ב"ה הבורא את הכל וגם טבע הבריאה הנ"ל אין שייך בו שום תענוג והתקשרות הנז"ל כלל שהרי הוא ברא הטבע ומקיים אותה בכל רגע כי בלתי חפץ קיומה בכל רגע ברצונו ית' כאילו לא היתה וממילא בטילה א"כ מה הוא ההתקשרות מאתו ית' להשפיע זה אינו כי אם חפץ ורצון פשוט כמאמר כשעלה ברצונו ית' המוזכר ברצונו ברא תחילה וברצונו מקיים ומשפיע תמיד ומתענג אבל אין שום השג' יכולה ההתקשרו' זה. והנה הרמב"ם ז"ל כתב טעם למצות מילה להתיש כח המתאו' והאמת כי הוא ז"ל הוציא מפיו קדוש דברי' אמתים העומדים ברומו של עולם אע"פ שלא כיון בהם. וכמו שהכוונה והטעם בחיתוך ערלת המילה כן הוא בכרם ערלה תחילה ומצות בכורים. והענין כמאמ' כבכורה בטרם קיץ כו' כי הראשית והתחילה הוא דבר חביב והחביבות הוא רק מפני היותו ראשית לבד שכן דרך לכל ראשית להיותו חביב ואהוב מאד שהוא התענוג וההתקשרות שבין עולם לעולם. מן הראשית אל של אחריו וממנו אל שלאחריו נק' הוא ראשית וכן לעולם. אבל עיקר העבודה וההתקשרות בו ית' להשיג הדביקות האמתי שאחר כל השגות שאין ההתקשרות השגה בו ית' שהרי הוא ית' חוץ מכל הנבראי' וחוץ מכל החביבות והאהבות וחוץ מטבע ההתקשרות הנז"ל שהרי הוא הבורא את הכל. אבל הדביקות בו הוא באמונה לבד בלי שום טעם אהבה חיבה ותאוה וזהו שאמר להתיש כח המתאוה, כי מצות מילה שאנו חתומים בה באבר המוליד ומוציא נשמות שהוא הדביקות צריכה להיות להתיש כח המתאוה כי אם ע"י האמונה לבד. ובמצות מיל' שהתיש כח המתאוה חותמי אמת ואמונה בו ית' לדבקה בו בלי שום השגת טועם כדרך ההתקשרות כל העולמות מעילה לעלול מחמת טבע תענוג ההשפעה כנז"ל שהרי א"ס הוא ית' אדון הטבע ולא שייך בו טבע תענוג הנז"ל. אבל הדביקות והתקשרות השפעתו ית' מאתו אינו כי אם האמונה ברצונו הפשוט להשפיע בלי שום טעם. וזהו החילוק שבינו ית' לכל הנבראים המשפיעים שהרי כל המשפיעים מקבלים בהשפעתם התענוג היותם משפיעים כטבע הבריאה. משא"כ הוא ית' אדון הטבע אינו מקבל כלל רק משפיע. וזהו שאמרו המול לכם כל זכר ממקום שהוא זכר רק משפיע ואינו מקבל כלל בהתיש כח המתאוה ותענוג ההשפעה כלל בלי שום טעם כלל ובזה הוא מתקשר בחכמה עליונה שהיא יו"ד. וכמאמר החכמה מאין תמצא שהוא מאין ואפס בלי שום טעם, ומילת זכרים כזה הם חותמו אמת ואמונה, וזהו שאמר והאמין בה' ויחשבה לו צדקה שכל האמונה שהשיג אחר כל העיונית והשכלים לא חשב לשום השגה כי אם למדריגה התחתונה שהוא אמונה צדקה. שהרי כל ההשגות בלים כנגדו ית'. ומה שהשיג אח"כ הוא שאמר ואנכי עפר ואפר. שהוא התקשרות בחכמה עליונה שהוא השפלות כאפס ואין כמאמר והחכמה מאין תמצא. והשגת אמונה גדולה כזו שאחר כל השכלים והעיונית והשגות הדביקות שמשיג יאמין באמת ואמונה מחמת שפלות עצמו להיותו בעיניו עפר ואפר בודאי כל השגותיו אין בו לא טעם ולא ריח ולא שום דביקות כלל, ובאמונתו יחיה לדבקה בו ית' אמונה זו היא הנקראת אמנה אחותי בת אבי היא אך לא בת אמי, כי אמונה זו אינה נשפעת כי אם מאתו ית' בעצמו בלי שום עולמות אמצעי' שמקבלי' תענוג בהשפעתם כמאמר יותר ממה שהעגל רוצה כנז"ל. והמבין יבין ולכן באמונה זו הוא הדביקות בו ית'. ולכן מוזכרים בתורה המדריגות כסדר תחילה פסוק ויחשבה לו צדקה. ואח"כ אנכי עפר ואפר, ואח"כ פסוק וגם אמנה אחותי בת אבי היא ע"ש.